

Dosarul nr. 2rh-218/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Cucerescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, V. Buhnaci, E. Palanciuc)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: I. Druță, I. Sîrcu, G. Stratulat)

Î N C H E I E R E

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Ion Druță
Iulia Sîrcu
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire declarată de Vladimir Tomulescu, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc împotriva Ludmillei Tomulescu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care recursurile declarate de către Ludmila Tomulescu, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, au fost considerate inadmisibile,

c o n s t a t ă :

La 11 martie 2010 Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmillei Tomulescu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că sunt proprietarii apartamentului nr. xxxxx situat în mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu nr. xxxxx, care este parte integrantă a casei de locuit din str. Mihai Eminescu xxxxx, împreună cu apartamentul nr.1, ce aparține pârâtei Ludmila Tomulescu, care, prin acțiunile de reconstrucție a apartamentului nr. xxxxx, demarate în anul 2007, a deteriorat structura imobilului, a apartamentului nr. xxxxx din str. Mihai Eminescu xxxxx, în legătură cu ce s-au adresat la organele competente.

Au relatat că în baza prescripției Inspecției de Stat în Construcții a fost efectuat Raportul de Expertiză nr. 4155-12-09/T de către Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor, prin care s-a stabilit că apartamentul nr.2 din str. Mihai Eminescu nr.25 a suferit deteriorări esențiale a construcției, ca rezultat a reconstrucției apartamentului nr. xxxxx din str. Mihai Eminescu nr. xxxxx, fiind recomandată reanimarea urgentă a construcției.

Au specificat că potrivit devizului de cheltuieli prejudiciul cauzat imobilului a fost estimat la suma de 319 304 lei.

De asemenea, prin acțiunile pârâtei li s-au cauzat un prejudiciu moral prin prejudicierea proprietății, deteriorarea mediului de habitat, crearea unui discomfort fizic și psihic, pe care îl apreciază la suma de 100 000 lei.

Astfel, reclamantii au solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 319 304 lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

La 19 septembrie 2017 reclamantii au concretizat pretențiile, solicitând repararea prejudiciului material conform raportului de expertiză judiciară nr.472 din 31.07.2017 efectuat de CNEJ în mărime de 372 623,90 lei; încasarea sumei de 97 340 bani, rezultate din imposibilitatea de exploatare după destinație a odăilor apartamentului nr. xxxxx, cu suprafața de 30 m.p.; repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei; restituirea taxei de stat în mărime de 150 lei; restituirea cheltuielilor de acordare a asistenței juridice în mărime de 24 755 lei; restituirea cheltuielilor de efectuare a expertizei judiciare în mărime de 11 277 lei; restituirea cheltuielilor de efectuare a copiilor în sumă de 155,1 lei; restituirea cheltuielilor de interpellare a informației în sumă de 350 lei.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 01 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, s-a încasat de la Ludmila Tomulescu în beneficiul lui Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc prejudiciul material în sumă de 372623,90 lei, prejudiciul moral în mărime de 10000 lei pentru fiecare, cheltuielile de judecată legate de efectuarea expertizei în mărime de 11277 lei, asistența juridică în mărime de 10000 lei, taxa de stat în cuantum de 150 lei, în rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Profir Tanașciuc, Maria Tanașciuc și Ludmila Tomulescu și s-a menținut hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursurile declarate de către Ludmila Tomulescu, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, au fost considerate inadmisibile.

La 24 septembrie 2018, Vladimir Tomulescu, reprezentant de avocatul Iuliana Pascal, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire, cu trimitere la prevederile art. 449 lit. c) CPC, a indicat că încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție îi afectează dreptul de proprietate, întrucât se referă la încasarea prejudiciului material și moral din contul Ludmillei Tomulescu, care este soția sa, și respectiv, revizuentul Vladimir Tomulescu poartă răspundere solidară în fața eventualilor creditori, deși, instanța de judecată nu l-a implicat în proces.

În acest context, revizuentul a solicitat casarea încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu articolul 446 din CPC, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun

revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Articolul 451 alin. (1) – (4) din CPC prevede condițiile de formă și de conținut a unei cereri de revizuire, obligația revizuentului de a depune cererea la instanța competentă și inadmisibilitatea avansării repetate a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeuri. În mod corespunzător, nerespectarea acestor cerințe legale dictează aplicarea articolului 453 alin. (1) lit. a) din CPC.

Totuși, în urma modificărilor operate la articolele 446 și 448 din Codul de procedură civilă, prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii. Totodată, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

Din această perspectivă, Colegiul trebuie să se pronunțe dacă încheierea irevocabilă de inadmisibilitate poate fi supusă revizuirii și dacă Curtea Supremă de Justiție este competentă să judece o atare situație juridică.

Cu privire la primul aspect, instanța de judecată notează că articolul 440 alin. (1) din CPC confirmă că încheierea de inadmisibilitate a unui recurs nu se referă la fondul cauzei, ceea ce face aplicabil articolul 446 alin. (2) din CPC. Cu toate acestea, temeiurile indicate la articolul 433 lit. a¹) – d) din CPC pot fi apreciate doar de instanța de recurs, iar lipsa unei căi de a atac, chiar și de retractare, ar afecta dreptul la un proces echitabil, garantat de articolul 20 din Constituția Republicii Moldova și articolul 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul certitudinii juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (cauza Riabik vs Rusia, și Pravednaya vs Rusia, 18 noiembrie 2004). Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (cauza Nikitin vs Rusia).

La acest capitol, Colegiul observă că prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost declarată inadmisibilă cererea de recurs în baza temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Drept consecință, instanța de judecată trage concluzia că încheierea sus – citată nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Vladimir Tomulescu, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal. Or, este evident că hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind contestată cu apel, a fost menținută de Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 martie 2018, iar prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursurile, declarate de către Ludmila Tomulescu, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc împotriva prezentei decizii, au fost considerate inadmisibile. Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea depunerii revizuirii la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței din articolul 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, Colegiul relevă că legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire în acest caz. Însă, articolul 446 alin.

(1) din CPC stabilește fără echivoc că dispozițiile judecătorești se revizuiesc în condițiile capitolului XXXIX. Totodată, alineatul (2) din articolul respectiv folosește sintagma „încheierile de inadmisibilitate”, ce vizează în mod direct doar încheierile judecătorești, care nu se supun revizuirii, întrucât nu se referă la fondul cauzei. Mai mult, o situație juridică similară a fost introdusă de legislator prin punctul 145 din articolul III din Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018. Așadar, potrivit acestor completări, instanța de recurs are competența de a considera inadmisibil recursul în cazul în care este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

Astfel, raționamentele de mai sus fac aplicabile prevederile art. 453 alin. (1) lit. a) din CPC, potrivit căruia după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Pe baza celor prezentate, instanța accentuează că în virtutea argumentelor sus enunțate, instanța de revizuire poate considera o cerere de revizuire ca inadmisibilă în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Având în vedere articolul 446 și 451 alin. (1) lit. a) din CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide că revizuirea depusă de Vladimir Tomulescu, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Pentru a respecta certitudinea juridică și buna – administrare a justiției, instanța de judecată explică revizuentului, dar și instanței competente de a examina revizuire, că inadmisibilitatea cererii, nu exclude posibilitatea adresării cu aceeași cerere de revizuire la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței.

În subsidiar, dreptul revizuentului de a formula cererea de revizuire în fața instanței competente demonstrează că aplicarea unei atare soluții nu derogă de la dispozițiile generale și nu restrânge drepturile procedurale, din moment ce nu este afectat dreptul de acces la justiție.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Vladimir Tomulescu, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc împotriva Ludmillei Tomulescu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat